

Naivio etapo pradžia

Kaune, radijo relinių linijų punkte, jau sumontuota iš Vokietijos Demokratinės Respublikos gauta nauja antros kartos tranzistorinė aparatūra.

Kedviu relinių linijų ruožo nuo Šiaulių iki Klaipėdos taip pat rengiamasi netrukus įsmonuoti penšią tranzistorinę aparatūrą.

Šie du faktai nėra eiliniai. Mes norime atkreipti dėmesį į daug gilesnę jų prasnę, paryšinti sveikiko postūko momentą viešoje iš sverbių televizijos techninės bazės grandinė.

Pirma, matyti, reikėtų bent trumpai priminti, kas yra tos radijo relinės linijos (RRL) ir jų tarpiniai punktai. Televizijos signalai sklinda, galima sakyti, tik geometrinio matavimo ribose. Tai reiškia, kad Žemės paviršiu išgaubtumas yra neįvertinama kliūtis. Todėl ryšių žmonės yra priversti išdyti (apytikriai kas 40—50 kilometrų) RRL tarpinius punktus. TV signalai tada tarpis estelėse perduodami elėpais vis tolyn; tokiu būdu TV signalai pasiekia ir atokesnius nuo TV centro rajonus. RRL tarpiniame punkte aparatūra priimtus ir ankstesnėme kelyje nusilpusius signalus vėl susiprina ir perduoda toliau. Tai — pagrindinė funkcija.

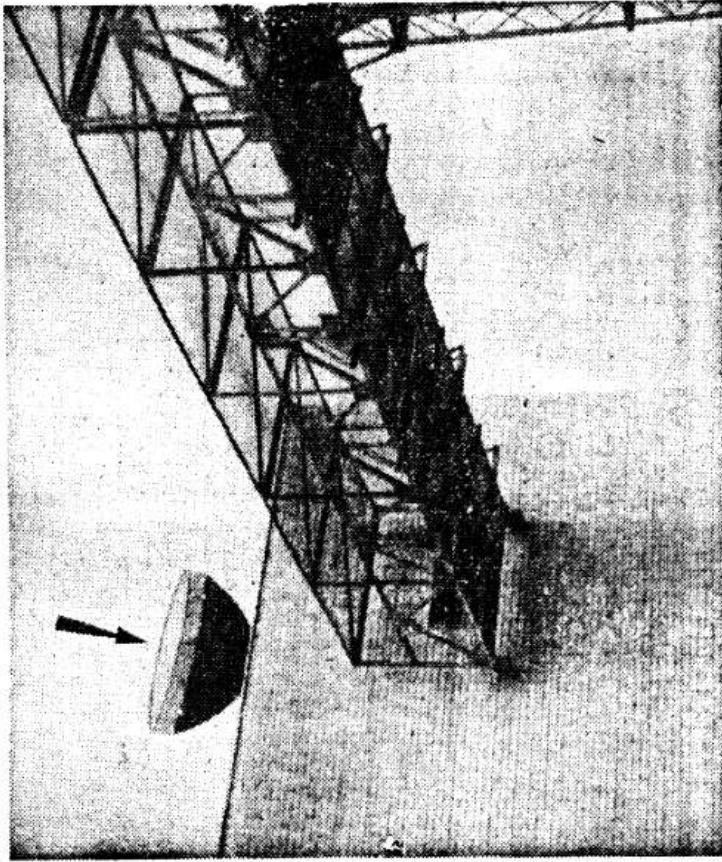
Kuriant pirmuosius RRL tinklus šalyje ir mūsų respublikoje, buvo remtasi anų dienų technikos lygiu. Žinoma, tuokart nuliestas RRL tinklas, jo darbo technologijos kal kurie principai, iš dabarties pozicijų žvelgiant, yra sensteliję. RRL tarpiniai punktai buvo pastatyti vietoje, kurias nurodė techninė būtinybė ir paviršiaus reljefas. Radijo relinės magistrelės buvo tiesiamos ne trumpiausiu eistumu, bet lauzta linija. Taip pavykdavo išvengti RRL tarpinio punkto (bei greičiu jam) imtuvo ir siųstuvų tarpusavio trukdžių. Tą lauztą liniją dar iškreivindavo noras aplenkti kalnes, aukštumas. Štai kodėl dalis RRL tar-

pinčių punktų atsidūrė atokiai nuo miestų, rajonų centrų ar didesnių gyvenviečių. — G keipgi tada su žmonėmis? — paklausėme Respublikinio radijo ir televizijos perdavimo centro viršininko, LTSR nusipelnusio inžinieriaus Leono Ignatevičiaus.

— Žinoma, išsyt atsirado opi problema, kaip tiems punktlams parūpinti žmonių, technikos, specialistų žmonių, mokslus, nietu gyvu nesutinkta „leido“ savę užkampyje. Vyresnio amžiaus ryšininkai irgi sėsiumo įgavo dėl žėimos ar šiaip kokių sumetimų. Antra vertus, sunku žmogu suvilioti monotonią, kai reikia tik įjungti, perjungti, išjungti...

Laikui bėgant, techninė pažėngė į savo orbitą pasigavo ir RRL, jų tarpinius punktus. Pristėmus, mažėne prieš pusėntų metų LDP parodos Radioelektronikos paviljone buvo demonstruojama visiškai nauja „Kurs“ tipo aparatūra RRL tarpiniams punktlams. Kaip sverbiausia šios technikos ypatybė buvo nurodyta šimšiprocentinė automatizacija. Tai reiškia, kad aparatūra dirba pati, o ją valdyti galima per atstumą. Ji — antros kartos, tranzistorinė, vadinasi, patikimesnė. Be to, daug paprasčiau ją maitinti elektros energija. Deber atsarginių, rezervinių jos šėliniu jau gali būti akumuliatorių baterijos (60 V įtampos). Ją pakanka mązdau penktoms aparatūros darbo valandoms. Tai gi, sutrikus pagrindiniams maitinimo šėliniui, automatiškai įjungiamos baterijos ir epie tai atitinkamas signalas priėnša mązginiam RRL punktui. Per penktias valandas budinti remcinių grupė ne tik suspės atvažiuoti, bet ir viską sutaisyti.

Aišku, RRL tarpiniame punkte turi būti paruošti ir rezerviniai aparatūros blokai, kad, sugedus pagrindiniams, akimirksniu įmanoma būtų perjungti. Vadinasi, greta nuolat turi dirbti ir atsarginė aparatūra, kurią, beje, taip pat juk reikia maitinti.

Tranzistorinė technika tuo požiūriu yra nepalyginamai ekonomišesnė. Tai gi galima bus atsisaityti ir rezervinių elektros stotelių, kurios daug kur dabar būtinės.

Naujoji RRL aparatūra, kuri jau pradėdama montuoti mūsų respublikoje, reiškia ne vien tai, kad pagaliau keičiama ankstesnioji — tiek fiziškai, tiek morališkai žingsnis byloje, jog respublikoje pradėtas tiesi visai naujo tipo RRL tinklas, kurio atėlyje galės sklėsti įvairiausi signalai (televizijos, radijo, telefono, telegrafo, informacijos duomenų ir t. t.), užkoduoti skaitmenine kalba.

Palyginti neseniai Vilniuje vykusioje šios srities ryšių specialistų sąjunginėje mokslinėje techninėje konferencijoje buvo sutarta, kad mūsų respublikoje kuriamos sistemos pagrindu, kaip sovietišku modeliu, atsižvelgiant į jos funkcionavimo galimybes, patirtį, bus projektuojama vieninga šalies ryšių sistema. Vadinasi, naujosios RRL aparatūros montavimas įsimintinas kaip didžiulio ir iš principo naujo ryšių magistralių tinklo kūrimo pradžia.

A. KANYŠ
NUOTRAUKOJE — I čia atsklinda RRL signalai. Parabolinė antena juos priima ir nukreipia į aparatūrą.
Autoriaus nuotr.